

With the invasion of Ukraine a year ago, Western countries put on a united front. The Russian economy has clearly been negatively impacted by broad sanctions in some respects, but in others, Moscow has been able to protect itself and withstand some of the repercussions. There are still concerns about how long this predicament may persist. There are no immediate signs that the fighting in Ukraine will end. Large-scale restrictions may eventually continue to devastate the Russian economy and make it harder for Putin to finance his armed retribution. The impacts of a rally might also fade fast. Four years in a row saw a persistent decline in support for Russian leadership following the 2014 and 2015 interventions in Syria and Crimea. The intended effects of Western sanctions may possibly become clearer if a similar pattern continues over the next years [5].

References

1. Smith S., Hadfield, A., & Dunne, T. *Foreign Policy: Theories, Actors, Cases* (3rd edn). Great Clarendon Street, Oxford, OX2 6DP, United Kingdom: Oxford University Press. 2016.
2. Berman, N., & Siripurapu, A. *One Year of War in Ukraine: Are Sanctions Against Russia Making a Difference? Council on Foreign Relations*. 2023.
3. Viksnins, K. *Have Western Sanctions Failed in Russia? CEPA*. 2023.
4. Swanson, A. *China's Economic Support for Russia Could Elicit More Sanctions*. New York: The New York Times. 2023.
5. Vigers, B. *Sanctions Fail to Sour Russians' Outlook on Economy*. 2023. <https://news.gallup.com/>

Юрчак Сергій

Донецький національний університет імені Василя Стуса

СУПЕРЕЧЛИВІСТЬ АНТИРОСІЙСЬКИХ САНКЦІЙ ІЗ БОКУ ФІФА

Ключові слова: ФІФА, політика, Росія, Україна, війна.

Keywords: FIFA, policy, Russia, Ukraine, war.

24 лютого 2022 р. війська РФ розпочали повномасштабний наступ на територію України. Війна зачепила всі сфери суспільного життя, не оминувши й сегмент спорту. Особливо сильно від бойових дій постраждав саме футбол, що вважається найбільш популярним видом спорту не лише в Україні, а й в усьому світі. Міжнародна федерація футболу, ФІФА (*FIFA* від фр. *Fédération internationale de football association*) – організація, що опікується футболом по всій земній кулі, не могла оминати таку подію, адже у своїй політиці вона часто орієнтується на позицію міжнародного політикуму, що задає тон порядку денного.

Політична діяльність ФІФА у розрізі російсько-українських відносин бере початок у 2014 р. Саме тоді анексія Криму змусила ФІФА проводити більш обережну політику відносно Росії та України. ФІФА зуміла досягти необхідного балансу, продовжуючи діалог з кожною з держав під час гібридного протистояння між ними. Попри всі геополітичні трансформації, що відбулися з того часу, як Росія вперше порушила територіальну цілісність та суверенітет України, у ФІФА не квапились запроваджувати якісь серйозні санкції щодо агресора. Вра-

ховуючи досить високий рівень лояльності до держави-агресора, на будь-які зміни у політичному векторі ФІФА не варто було сподіватися. Все обмежалося заборонами на інтеграцію кримських футбольних клубів до турнірів, що проводяться під егідою Російського футбольного союзу.

У 2022 р. російсько-українські відносини досягли критичної точки, що було спричинено повномасштабним російським вторгненням. ФІФА вирішила заборонити використання прапора та гімну РФ. Внаслідок своєї половинчастості такий крок викликав хвилю обурення і, перебуваючи під тиском локальних європейських футбольних асоціацій, а саме Польщі, Чехії та Швеції, які відмовилися грати з Росією у плей-офф кваліфікації до фінальної частини чемпіонату світу, ФІФА прийняла рішення дискваліфікувати збірну Росії та заборонити їй проводити офіційні матчі. Хоча це рішення більшою мірою було продиктоване саме негативною реакцією європейського футбольного товариства та міжнародної спільноти, що засудила імперські амбіції РФ.

ФІФА не хоче повністю розривати відносини з Російським футбольним союзом (РФС), а тому кожен крок, направлений на дистанціювання від російської сторони, є дуже кволим. Доказом цього твердження є те, що ФІФА не наважилась виключити зі свого складу РФС, а в якомусь сенсі навіть закріпила його позиції, надавши російській мові статус офіційної мови організації. До того ж ФІФА не відмовилась від трансляцій в Росії чемпіонату світу 2022 р. через тамтешні пропагандистські ресурси, аргументуючи це безвідносністю футболу та політики.

Бойові дії перебувають у гарячій фазі, жодних позитивних зрушень щодо їх припинення немає, адже Росія продовжує наступати на українські землі. У ФІФА пообіцяли пильно стежити за обстановкою.

Окремої уваги заслуговує й Президент ФІФА Джанні Інфантино, а точніше, його окремі вислови, в яких час від часу прослідковуються проросійські мотиви, коли він, констатує, що в Україні відбуваються жахливі події, фактично виступив проти серйозних санкцій щодо держави-винуватиці тих жахів з боку керівної міжнародної футбольної організації: «Виключення РФС із ФІФА – не варіант. Якщо ми не збиратимемо людей разом під час наших конгресів, тоді нам краще припинити нашу діяльність і піти додому» [1]. Д. Інфантино так і не засудив діяння держави-агресорки, лише закликав до якомога швидшого досягнення миру [2].

Важкого удару по економіці українських футбольних клубів завдало нове правило призупинення контрактів, що давало легіонерам можливість покинути Україну на 1 сезон, перейшовши в оренду до іншого чемпіонату. ФІФА не узгодила дату впровадження цього правила з українською стороною, а тому деякі легіонери, яким залишився 1 рік контрактних зобов'язань, покинули українські клуби, не домовившись про пролонгацію чинної угоди чи експрес-трансфер до інших клубів з огляду на надзвичайну ситуацію. Фактично українські клуби втратили чимало коштів, які могли б принести трансфери цих легіонерів, оскільки до моменту запровадження цього нововведення велись активні переговори з іноземними клубами та агентами футболістів, що хотіли вберегти своїх клієнтів від загрози. Подібні тенденції поширились і на російські клуби, однак вони майже не постраждали від невчасної постанови ФІФА, адже бойові дії ведуться саме на

українській території, тому легіонери російського чемпіонату перебували у відносно безпечному середовищі, відповідно й втрати тамтешніх клубів були не настільки великими.

ФІФА проводить дуже обережну політику під час російсько-української війни, що вмотивовано передусім фінансовими міркуваннями. Організація виступає за деескалацію конфлікту, не наголошуючи, на яких умовах має бути досягнута мирна угода. Навіть досягнення статусу-кво з настанням миру було б вигідним для ФІФА, оскільки це зніме бар'єри для відновлення двосторонніх відносин з РФС та дасть можливість продовжувати зв'язки разом з Українською асоціацією футболу, а відповідно – стабілізувати власні прибутки.

Джерела та література

1. Варварик К. Чому ФІФА – проросійська організація. *Tribuna.com*. URL: <https://ua.tribuna.com/uk/tribuna/blogs/fontsarecool/3065251-fifa-prorosijaska-organizacziya-zastosovuye-sankcziyi-cherez-sy/> (дата звернення: 01.03.2023).

2. Brown O. Fifa's Russia ban is not about morality – Gianni Infantino simply had nowhere left to turn. *The Telegraph*. URL: <https://www.telegraph.co.uk/football/2022/02/28/fifas-russia-ban-not-morality-gianni-infantino-simply-had/> (date of access: 01.03.2023).

3. Meissner M. FIFA has finally acted against Russia, but it doesn't undo a long history of cosyng up to Putin. *The Conversation*. URL: <https://theconversation.com/fifa-has-finally-acted-against-russia-but-it-doesnt-undo-a-long-history-of-cosying-up-to-putin-178035> (date of access: 01.03.2023).

4. Smith R. Soccer, Russia and a Line Drawn Too Late. *The New York Times*. URL: <https://www.nytimes.com/2022/02/25/sports/soccer/fifa-russia-uefa-putin.html> (date of access: 02.03.2023).

Васковець Ольга

Національний університет «Острозька академія»

ДІЯЛЬНІСТЬ МІЖНАРОДНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ СТОСОВНО НАДАННЯ ГУМАНІТАРНОЇ ДОПОМОГИ УКРАЇНІ В 2022 Р.

Ключові слова: гуманітарна допомога, міжнародні гуманітарні організації, війна росії проти України, постраждале населення.

Keywords: humanitarian aid, international humanitarian organizations, russia's war against Ukraine, the affected population.

Російська агресія минулого року стала причиною гуманітарної катастрофи в Україні, яка негативно вплинула на різноманітні галузі життя країни. Згідно з даними ОСНА, більше 17 мільйонів українців потребують гуманітарної допомоги, а 13,4 мільйонів були вимушені залишити свої домівки. Тривала війна терористичної росії проти України залишається невпинною, і мільйони людей з усього світу продовжують надавати допомогу [1].

У минулому році усі міжнародні організації стикнулися з викликом, як налагодити механізми ефективної гуманітарної допомоги, тому що досить багато з них виявилися необізнаними із специфікою розвитку та контекстом країни. Такі моменти перешкоджають розвитку ефективної співпраці з місцевими партнера-